

**BATMAN ÜNİVERSİTESİ**  
**İSLAMİ İLİMLER FAKÜLTESİ**  
**ZORUNLU HAZIRLIK SINIFI EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV**  
**YÖNERGESİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1-** (1) Bu Yönergenin amacı, Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Zorunlu Hazırlık Sınıfı Programında yürütülecek eğitim-öğretimin amaçlarını, programın uygulanmasını, Hazırlık sınıfında yapılacak sınavları ve sınavlarda uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**Madde 2-** (1) Bu yönerge, Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinde yürütülen zorunlu Arapça hazırlık sınıfı programının yönetim, planlama, uygulama ve değerlendirme esaslarını kapsar.

**Dayanak**

**Madde 3-** (1) Bu yönerge 23 Mart 2016 tarihli 29662 sayılı resmi gazetede yayınlanan “Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik” ile “Batman Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” hükümlerine dayanmaktadır.

**Tanımlar**

**MADDE 4-** (1) Bu yönergede geçen

- a) Üniversite: Batman Üniversitesini,
- b) Senato: Batman Üniversitesi Senatosunu,
- c) İslami İlimler Fakültesi: Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesini (BTÜİİF),
- d) Dekan: Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanını,
- e) Dekanlık: Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanlığını,
- f) Fakülte Yönetim Kurulu: Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Yönetim Kurulunu,
- g) Fakülte Kurulu: Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Kurulunu,
- h) Hazırlık sınıfı: Zorunlu hazırlık sınıfını,

- i) Program ve Materyal Geliştirme Grubu: Arapça eğitim-öğretim program ve materyalinin belirlenmesini, geliştirilmesini, bu gelişimin sürekliliğinin sağlanmasını ve materyal arşivi oluşturulmasını, kullanılması gereken ek materyalin ve proje konularının belirlenmesini ve duyurulmasını sağlamak amacıyla Fakülte Kurulu tarafından Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde görev yapan Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı Başkanı ile diğer öğretim elemanları arasından iki yıl için seçilen ve dekan tarafından görevlendirilen ve toplam üç kişiden oluşan gruba,
- j) Hizmet İçi Eğitim Grubu: Öğretim elemanlarının dil öğretimi alanındaki en son yöntemler hakkında bilgilendirilmelerini ve mesleki açıdan gelişmelerine yönelik hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesini sağlamak amacıyla Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde görev yapan öğretim elemanları arasından Fakülte Kurulu tarafından iki yıl için seçilen ve dekan tarafından görevlendirilen ve toplam üç kişiden oluşan gruba,
- k) Sınav ve Değerlendirme Komisyonu: Program ve Materyal Geliştirme Grubu ile işbirliği içerisinde, muafiyet, seviye belirleme, quiz, ara sınav (vize), mazeret ve final sınavlarının testli veya klasik ya da web tabanlı yahut da sözlü olmasını ve projelerin içeriğinin ve uygulanma yönteminin belirlenmesini, hazırlık sınıflarının devam takibinin yapılmasını ve sınav sonuçlarının değerlendirilip programı destekleyen verilerin toplanabilmesi için gerekli karar ve tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde görev yapan öğretim elemanları arasından Fakülte Kurulu tarafından iki yıl için seçilen ve dekan tarafından görevlendirilen ve üç kişiden oluşan komisyonu,
- l) Koordinatör: Hazırlık sınıfının bütün faaliyetlerini koordine eden öğretim elemanını
- m) Yeterlilik Sınavı: Öğrencinin Arapça dil yeterliliğine sahip olup olmadığını veya Arapça dil yeterliliğini kazanıp kazanmadığını ölçen sınavları ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Hazırlık Sınıfının Amacı, Genel Esaslar

#### Amaç

**MADDE 5-** (1) Hazırlık sınıfı öğretiminin amacı, öğrencilere kayıt oldukları İslami İlimler Fakültesi öğretim programlarının öngördüğü Kur'an-ı Kerim'i kurallarına uygun olarak okuyabilmenin yanında, İslami İlimler öğretimi için gerekli temeli oluşturmak ve Arapça klasik

kaynakları kullanabilmek için Arapça okuma, anlama, yazma, konuşma ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmak, çeşitli alanlardaki yayınları izleyebilme becerisi edindirmek ve sosyal hayatta gereken dil iletişimini sağlama yeterliliği kazandırmaktır.

### **Hazırlık Sınıfı Öğretiminin Yürütülmesi**

**MADDE 6-** (1) Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi zorunlu hazırlık sınıflarında öğretim, Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanlığı tarafından yürütülür. Hazırlık sınıfı öğretimi ile ilgili gerekli planlamalar Program ve Materyal Geliştirme Grubu, Sınav ve Değerlendirme Komisyonu ve Hizmet İçi Eğitim Grubu tarafından hazırlanır ve dekan tarafından onaylanır. Bu üç grup, çalışmalarını birbiriyle koordinasyon ve iş birliği içerisinde yürütür. Hazırlık sınıfını okuyup başarmadan diğer üniversitelerin İslami İlimler Fakültesi ve İlahiyat Fakültelerinden yatay geçiş yapılamaz ve diğer üniversitelerin İslami İlimler ve İlahiyat Fakültelerine yatay geçiş için başvuruda bulunulamaz.

(2) Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinde hazırlık sınıfı dersleri, Türkçe ve Arapça karma olarak verilir. Lisans programında yer alan zorunlu ve seçmeli derslere ilişkin kredi saatlerinin asgari %30'luk bölümünün Arapça olarak verilmesi şarttır.

(3) İki yarıyıldan ibaret olan Arapça hazırlık sınıfı haftalık ders yükü 24 kredi/saatten az, 30 kredi/saatten fazla olmamak kaydıyla Fakülte Kurulu tarafından belirlenir.

(4) Arapça hazırlık sınıflarına devam ederek başarılı olan öğrencilerin transkriptlerinde Arapça hazırlık sınıfı okudukları, yeterlilik sınavında da başarılı olanların hazırlık sınıfından muaf oldukları belirtilir. Hazırlık sınıfında geçirilen süre, öğrencinin lisans programında görmekle yükümlü olduğu derslere ilişkin kredi saatleri bakımından dikkate alınmaz.

(5) Dekan, hazırlık sınıfının bütün faaliyetlerini koordine etmek üzere bir yıl süre ile bir “Hazırlık Sınıfı Koordinatörü” tayin eder. Dekan tarafından, koordinatör başkanlığında bir “Program ve Materyal Geliştirme Grubu” ve “Sınav ve Değerlendirme Komisyonu” kurulur.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Eğitim-Öğretim ve Sınavlar**

#### **Kayıt**

**MADDE 7-** (1) Zorunlu Arapça hazırlık sınıfına devam edecek öğrenciler, İslami İlimler Fakültesi lisans öğrencileri gibi, üniversitenin düzenleyeceği esas ve takvime göre kayıtlarını yapmak ve yenilemek zorundadırlar. BTÜİİF tarafından öğretim yılı başında yapılan yeterlilik sınavında 60 ve üstü puan alarak başarılı olanlar veya bu yönetmeliğin 11. maddesinde

belirtilen muafiyet şartlarına haiz olan öğrenciler, fakültenin birinci sınıfına doğrudan kayıt yaptırabilirler.

### **Hazırlık sınıfı eğitim-öğretim süresi**

**MADDE 8-** (1) Zorunlu hazırlık sınıflarında eğitim süresi üniversite akademik takvimine göre güz ve bahar yarıyılları olmak üzere iki yarıyıldır.

### **Devam ve Başarı**

**MADDE 9-** (1) Hazırlık sınıfında derse devam zorunludur. Hazırlık eğitiminde geçen süre öğrencinin normal eğitim süresinin dışında tutulur. Yıl içi toplam ders saatinin %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler, devamsızlıktan kalmış sayılırlar ve hazırlık sınıfını tekrar ederler. Devamsızlıktan kalan öğrenciler yılsonu sınavına giremezler.

(2) Hazırlık sınıfının devam takibinden dersin öğretim elemanı ve Sınav ve Değerlendirme komisyonu birlikte sorumludur. Hazırlık sınıfı derslerine giren öğretim elemanları devamsızlıkları otomasyon sistemine yüklemek zorundadırlar.

(3) (**Değişik: tarih 15.05.2025 ve 2025/18-02 sayılı karar**) Devam şartını sağlayan öğrencilerin yanı sıra devamsızlıktan kalan öğrenciler ile öğrenim hakkı saklı tutulan öğrenciler, takip eden eğitim-öğretim yılı başında yapılacak muafiyet sınavına girebilirler. Bu sınavda 60 ve üstü puan alanlar başarılı sayılarak birinci sınıfa kaydedilirler. Bu sınavda da başarısız oldukları takdirde bir yıl daha hazırlık sınıfına devam ederler.

(4) Hazırlık sınıfında öğrenci başarısı, yıl içinde yapılan ara sınavların, kısa sınavların ve final sınavının puan değeri ve aralığı, Sınav ve Değerlendirme Komisyonu tarafından üst sınıflar için geçerli olan İslami İlimler Fakültesi AKTS esaslarına göre belirlenir.

(5) Sene içinde yapılan ara sınav (vize), kısa sınav (quiz) gibi sınavların notlarının ortalamasının %40'ı, final sınavı notunun %60'ının toplamı 60 olan öğrenciler başarılı kabul edilir.

(6) Hazırlık sınıfını iki yıl içinde başarı ile tamamlayamayan öğrencilerin programdan ilişkisi kesilir. Hazırlık sınıfında başarısız olarak programdan ilişkisi kesilen öğrenciler kendi yükseköğretim kurumlarında öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa kayıt yaptırabilirler. Ancak bu öğrenciler talep etmeleri durumunda Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından bir defaya mahsus olmak üzere kayıt yaptırdığı yıl itibarıyla, öğrencinin üniversiteye giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan

taban puanından düşük olmaması şartıyla öğretim dili Türkçe olan programlardan birine merkezî olarak yerleştirilebilirler.

### **Kayıt dondurma ve disiplin işlemleri**

**MADDE 10-** (1) Öğrencilerin hazırlık eğitimi sırasında yıl tekrarını gerektirecek kayıt dondurma talepleri, güz yarıyılı başında akademik takvimde belirtilen tarihlerde alınarak Fakülte Yönetim Kurulunca karara bağlanır. Hazırlık eğitimi bir akademik yılı kapsadığından dondurma işlemi dönemlik yapılamaz. Öğrencilerin disiplin işlemleri dekanlık tarafından yürütülür.

### **Zorunlu Hazırlık Sınıfında Muafiyet ve Yeterlilik Sınavı**

**MAADE 11-** (1) (Değişik:15.05.2025 tarih ve 2025/18-02 sayılı karar) Eğitim-öğretim yılı başında en az bir defa yeterlilik sınavı yapılır. Ayrıca, Dekanın önerisiyle Fakülte Kurulunun uygun görmesi durumunda, ara dönemde de muafiyet sınavı yapılabilir. Sınavın tarihi, yeri ve şekli Fakülte Kurulunca belirlenir; bu sınavlar mazeret nedeniyle tekrarlanamaz.

(2) Yeterlilik sınavında, hazırlık sınıfı müfredatı çerçevesinde Arapça dilbilgisi, kelime hazinesi, okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerileri ölçülür.

(3) Aşağıdaki şartlardan birini taşıyan öğrenciler zorunlu Arapça hazırlık sınıfından muaf olup doğrudan lisans programına başlarlar:

- a) Yeterlilik sınavından 100 (yüz) tam puan üzerinden en az 60 puan alan öğrenciler,
- b) En az üç yıl olmak kaydıyla Arapçanın ana dil olarak konuşulduğu bir ülkede, resmî ortaöğretim kurumlarında eğitim-öğretim görüp ortaokul veya lise diploması almış olanlar,
- c) İslami İlimler Fakülteleri veya İlahiyat Fakülteleri ile yurt dışında bu fakültelerin dengi olan bir fakültenin hazırlık sınıfını okuyup başarılı olarak Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinin birinci sınıfına veya üst sınıflarına yatay geçiş yapan öğrenciler,
- ç) ÖSYM'nin Yabancı Dil Sınavları Eşdeğerlik Tablosunda yer alan Arapça sınavlarının birinden 55 ve üzeri puan alanlar, güz yarıyılı başında mazeret kayıtları için öngörülen süre içinde bunu belgelendirmeleri halinde zorunlu hazırlık sınıfından muaf tutulurlar.

(4) Yatay geçiş, dikey geçiş ve ek kontenjanla gelen öğrenciler için Yeterlilik Sınavı, kayıt işleminin bitimini izleyen on iş günü içinde yapılır. Sınavda başarılı olan öğrenciler lisans programına kaydedilir.

## **Diğer Sınavlar**

**MADDE 12-** (1) Hazırlık sınıfında Arapça derslerinde uygulanacak diğer sınavlar şunlardan oluşur:

- a) Seviye Belirleme Sınavı: Hazırlık sınıflarının şubeleri, güz dönemi başında yapılan seviye belirleme sınavı sonuçlarına göre tespit edilir. Yeterlilik sınavı, seviye belirleme sınavı olarak değerlendirilebileceği gibi, Sınav ve Değerlendirme Komisyonu'nun uygun görmesi durumunda ayrıca da yapılabilir. Hazırlık sınıfına kayıt yaptıran öğrenciler, yapılması halinde seviye belirleme sınavına katılmak zorundadır; katılmayanlar sınavdan en düşük not alan öğrencilerin bulunduğu şubeye kaydedilir.
- b) Kısa Süreli Sınavlar (quiz): Süresi bir ders saatini geçmeyen ve ders saati içinde yapılan sınavlardır. Bir yılda kaç tane kısa süreli sınav yapılacağı ve sınavın esasları, her eğitim-öğretim yılı başında Sınav ve Değerlendirme Komisyonu tarafından belirlenir ve öğrencilere duyurulur. Sınav sayısı, her dönem için en az ikidir. Kısa süreli sınavların yapılacağı tarihlerin önceden ilan edilme zorunluluğu yoktur. Kısa süreli sınavların yapıldığı günlerde derslere devam edilir. Her dönemde yapılan kısa süreli sınavların ortalaması Sınav ve Değerlendirme Komisyonu tarafından belirlenip güncellenir. Proje ödevleri kısa süreli sınav gibi değerlendirilebilir.
- c) Ara Sınavlar: Hazırlık eğitimi süresince birinci yarıyılta iki ve ikinci yarıyılta bir olmak üzere üç ara sınav yapılır. Ara sınav tarihleri, bir hafta önce Dekanlık tarafından belirlenerek ilan edilir. Ara sınavlar için mazeret sınavı açılmaz.
- d) Yıl Sonu Sınavı: Zorunlu hazırlık öğretiminin sonunda akademik takvimde öngörülen tarihler içerisinde bir yılsonu sınavı yapılır. Bu sınava, ancak devam zorunluluğunu yerine getiren öğrenciler katılabilir. Öğrencinin genel başarı notunun hesaplanabilmesi için yılsonu notunun en az 50 olması gerekir. Yıl Sonu Sınavı için mazeret sınavı açılmaz.
- e) Bütünleme Sınavı: Yılsonu sınavından sonra yapılan ve yılsonu sınavı yerine geçen sınavdır. Bu sınava yılsonu sınavında başarısız olan ve sınava giremeyen öğrenciler katılır.
- f) Kısa süreli sınavlar, yılsonu sınavı ve muafiyet sınavları için mazeret sınavları açılmaz.

## **Sınavlara itiraz ve yılsonu değerlendirme**

### **MADDE 13- (1)**

a) Sınav Sonuçlarına İtiraz: Öğrenciler sınav sonuçlarına ilan tarihinden itibaren en geç 5 (beş) iş günü içinde ve sadece maddi hata yönünden itiraz edebilirler. İtiraz dilekçe ile Dekanlığa yapılır. Yapılan inceleme sonucunda maddi hata tespit edilmesi durumunda söz konusu hata, ilgili öğretim elemanlarının gerekçeli talebi doğrultusunda Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile düzeltilir ve sonuçlar ilan edilir.

b) Yıl Sonu Değerlendirme: Genel başarı notu 100 (yüz) üzerinden belirlenir. Genel başarı notuna yıl içindeki ara sınavların katkısı %40, yılsonu sınav notunun katkısı %60'tır. Öğrencinin Zorunlu Arapça Hazırlık Sınıfını başarmış sayılabilmesi için, yılsonu veya bütünleme sınavında 100 (yüz) üzerinden en az 50 (elli) alması ve genel başarı notunun da en az 60 (altmış) olması gerekir.

### **Yabancı uyruklu öğrencilerin hazırlık sınıfına devamı**

**MADDE 14- (1)** Üniversiteye girişte yabancı dil yeterlik belgesi alamayan yabancı uyruklu öğrenci adaylarının, hazırlık sınıfına başvurabilmeleri için Batman Üniversitesi Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinden (BTÜ-DİLMER) Türkçe muafiyet belgesi almaları ön şarttır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Yönergede hüküm bulunmayan haller**

**MADDE 15- (1)** Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; 23.03.2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Eğitim ve Öğretimi ile Yabancı Dille Eğitim-Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik ve 24.07.2014 tarihli ve 29070 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Batman Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

### **Yürürlükten Kaldırılan Yönerge**

**Madde 16-** 28.08.2018 tarih ve 2018/16-14 sayılı Senato kararı ile kabul edilen Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Zorunlu Hazırlık Sınıfı Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

### **Yürürlük**

**MADDE 17-** (1) Bu Yönerge, Batman Üniversitesi Senatosunca kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**MADDE 18-** (1) Bu Yönerge hükümlerini Batman Üniversitesi Rektörü yürütür.

| <b>Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararının</b>             |               |
|---------------------------------------------------------------|---------------|
| <b>Tarihi</b>                                                 | <b>Sayısı</b> |
| 21.06.2021                                                    | 2021/11-11    |
| <b>Yönerge Değişikliğinin Kabul Edildiği Senato Kararının</b> |               |
| 15.05.2025                                                    | 2025/18-02    |